

HALLITUKSEN SÄÄSTÖTOIMET UHKAAVAT KANSALLISTA KULTTUURIA

VALTION TUOTTAVUUSOHJELMA LAMAUTTAA KOTIMAISTEN KIELTEN TUTKIMUSKESKUKSEN TOIMINNAN

Helsingin Sanomien 14.10. julkaiseman uutisen mukaan valtiovarainministeriö on laatinut uuden, entistä kovemman tuottavuusohjelman. Siihen vedoten opetusministeriö haluaa edelleen supistaa Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen (Kotuksen) toimintaa. Yhteensä vähennykset veisivät 34 henkilötyövuotta eli kolmasosan Kotuksen henkilöstöstä.

Kotimaiset kielet suomi, ruotsi, saame, romani ja viittomakieli, joiden huollosta ja tutkimuksesta Kotus vastaa, mainitaan Suomen perustuslaissa. Lisäksi Kotuksen tehtävänä on tutkia suomen sukukieliä. Lähes kaikki puolueet esittävät ohjelmis- saan tavoitteen vaalia kansallista perintöä ja tukea maan kielten ja kulttuurien elinvoimaisuutta. Puolueohjelmia ei näköjään pidä ottaa vakavasti. Sekä maamme kieliyhteisön että tiedeyhteisön kannalta tutkimuskeskus tekee korvaamatonta työtä. Se auttaa päivittäin kielenkäytön ongelmis- sa, tutkii puheen variaatiota ja kirjakielen kehitystä, seuraa mediaa ja viranomais- tekstejä. Se huolehtii arvokkaista kieli- aineistoista ja tuo niitä myös verkkosivuil- laan vapaaseen käyttöön. Esimerkiksi Ison suomen kieliopin avointa verkkoversiota käyttävät suomen kielestä kiinnostuneet ympäri maailmaa.

Kotuksen valmistamat sanakirjat ovat sekä tavallisten kielenkäyttäjien että tut- kijoiden työvälineitä. Samalla ne ovat kan-

sallisen historian tärkeitä dokumentteja ja luovat perustaa kieliryhmien etniselle identiteetityölle. Joitakin niistä alettiin suunnitella jo 1800-luvulla. Hankkeita on pidetty yllä lamakaudet ja sota-ajatkin. Nyt Suomi on rikkaampi kuin koskaan: meilläkö ei ole varaa jatkaa aiempien su- kupolvien työtä?

Allekirjoittaneet edustavat maan kaik- kien yliopistojen kielentutkijoita. Meitä pelottaa tulevaisuus, jossa kansallisesta kieliperinnöstä ei enää huolehdi riittävä joukko osaavia ja omistautuneita tutkijoita. Kalliiden laitteiden sijaan ovat ammattitai- toiset työntekijät humanistisen tutkimuksen keskeinen voimavara. Henkilökunnan esi- tetty vähentäminen vaikuttaakin kauas tulevaisuuteen. Asiantuntijaorganisaation voi tuhota nopeasti, mutta uuden raken- taminen käy hitaasti eikä ole aina edes mahdollista.

Opetusministeriön esitystä käsitellään talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa 25. marraskuuta. Vetoamme erityisesti sen jäseniin: Matti Vanhaseen, Jyrki Kataiseen, Mauri Pekkariseen, Mari Kiviniemeen, Stefan Walliniin, Jyri Häkämieheen, Jan Vapaavuoreen ja Tarja Cronbergiin. Todel- linen kulttuurivaltio suojelee kansallisia aarteitaan. Niihin kuuluvat myös kan- salaisten kielet ja kulttuurit. Odotamme poliitikkojen vastaavan juhlapuheistaan — riippumatta puolueväristä.

▷

Lea Laitinen
suomen kielen professori
Helsingin yliopisto

Marika Tandefelt
ruotsin kielen professori
Svenska handelshögskolan

Erik Andersson
ruotsin kielen professori
Åbo Akademi

Ulla-Maija Kulonen
suomalais-ugrilaisen kielentutkimuksen
professori
Helsingin yliopisto

Riho Grünthal
itämerensuomalaisten kielten professori
Helsingin yliopisto

Klaus Laalo
suomen kielen professori
Tampereen yliopisto

Saara Haapamäki
pohjoismaisten kielten professori
Åbo Akademi

Matti Larjavaara
suomalaisen filologian professori
Helsingin yliopisto

Auli Hakulinen
suomen kielen emeritaprofessori
Helsingin yliopisto

Christer Laurén
ruotsin kielen professori
Vaasan yliopisto

Gunilla Harling-Kranck
pohjoismaisten kielten professori
Tampereen yliopisto

Ritva Laury
suomen kielen professori
Helsingin yliopisto

Marja-Liisa Helasvuo
suomen kielen professori
Turun yliopisto

Hanna Lehti-Eklund
pohjoismaisten kielten professori
Helsingin yliopisto

Tuomas Huumo
suomen kielen ja kulttuurin professori
Tarton yliopisto

Esa Lehtinen
nykysuomen professori
Vaasan yliopisto

Anne-Marie Ivars
pohjoismaisten kielten emeritaprofessori
Helsingin yliopisto

Tapani Lehtinen
suomalaisen filologian emeritusprofessori
Helsingin yliopisto

Jyrki Kalliokoski
suomen kielen professori
Helsingin yliopisto

Pentti Leino
suomen kielen professori
Helsingin yliopisto

Helena Kangasharju
suomen kielen ja viestinnän professori
Helsingin kauppakorkeakoulu

Jan K. Lindström
pohjoismaisten kielten professori.
Helsingin yliopisto

Minna-Riitta Luukka
suomen kielen professori
Jyväskylän yliopisto

Harri Mantila
suomen kielen professori
Oulun yliopisto

Maisa Martin
suomen kielen professori
Jyväskylän yliopisto

Aila Mielikäinen
suomen kielen professori
Jyväskylän yliopisto

Pirkko Muikku-Werner
suomen kielen professori
Joensuun yliopisto

Sinikka Niemi
ruotsin kielen professori
Joensuun yliopisto

Urpo Nikanne
suomen kielen ja kirjallisuuden professori
Åbo Akademi

Marianne Nordman
ruotsin kielen emeritaprofessori
Vaasan yliopisto

Anneli Pajunen
suomen kielen professori
Tampereen yliopisto

Marjatta Palander
suomen kielen professori
Joensuun yliopisto

Matti Rahkonen
pohjoismaisen filologian professori
Jyväskylän yliopisto

Birgitta Romppanen
nykysuomen professori
Vaasan yliopisto

Paula Rossi
pohjoismaisen filologian professori
Oulun yliopisto

Mirja Saari
pohjoismaisten kielten emeritaprofessori
Helsingin yliopisto

Sirkka Saarinen
suomalais-ugrialaisten kielten professori
Turun yliopisto

Pekka Sammallahti
saamen kielen professori
Oulun yliopisto

Irma Sorvali
pohjoismaisen filologian professori
Oulun yliopisto

Helena Sulkala
suomen kielen professori
Oulun yliopisto

Marketta Sundman
pohjoismaisen filologian professori
Turun yliopisto

Jan-Ola Östman
pohjoismaisten kielten professori
Helsingin yliopisto